

Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

Bhar.III.7/2023/7.

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Győrött, 2023. március 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A közúti veszélyeztetés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2022. november 14. napján kihirdetett 3.Bf.374/2022/6/II. számú ítéletét megváltoztatja azzal, hogy

Terhelt1 vádlottal szemben kiszabott „B” kategóriájú közúti járművezetéstől eltiltást mellőzi.

Egyebekben helybenhagyja a másodfokú bíróság ítéletét azzal, hogy a vádlott állandó lakcíme Cím7 szám.

Kötelezi Terhelt1 vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerült 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

I n d o k o l á s

[1] Az első fokon eljáró Tapolcai Járásbíróság 2022. április 20. napján kihirdetett 3.B.416/2021/35/II. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat az ellene közúti veszélyeztetés büntette (Btk. 234. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 34.503,- Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére jelentett be fellebbezést, a vádlott felmentése miatt bűnösség megállapításáért és büntetés kiszabásáért, míg a vádlott azt tudomásul vette.

[3] A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. november 14. napján kihirdetett 3.Bf.374/2022/6/II. számú ítéletével a járásbíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki közúti veszélyeztetés büntetéseben (Btk. 234. § (1) bekezdés). Ezért 200 napi tétel pénzbüntetésre és 8 hónap „B” kategóriájú közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A bíróság a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000,-Ft-ban állapította meg. Az így kiszabott 200.000,-Ft pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett, rendelkezett a havi részlet megfizetése jogkövetkezményeiről, kötelezte a vádlottat 34.503,-Ft bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[4] A törvényszék ítélete ellen a vádlott jelentett be fellebbezést felmentés és a büntetés mellőzése végett.

[5] Fellebbezése indokolásában a vádlott az eljárás során előadott korábbi védekezését erősítette meg. Hangsúlyozta, hogy az ő gépkocsija állt, mikor sértett1 lába hozzáért. Leírta továbbá, hogy szerinté hogyan történtek az események a vádbeli cselekmény kapcsán.

[6] A vádlott harmadfokú eljárásban kirendelt védője is indokolta a vádlotti fellebbezést. Elsődlegesen a felmentés mellett érvelve részletesen kifejtette, miért tartja megalapozatlannak a másodfokú bíróság által tett tényálláskiegészítést. Másodlagosan a járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabásának mellőzése mellett érvelt és különösen nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni - szemben azzal, hogy ezt a másodfokú bíróság súlyosító körülménynek tekintette - a sértetti közrehatást.

[7] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.341/2022/1-I. számú átiratában a felmentésért bejelentett vádlotti fellebbezés alaptalannak találta. Utalt arra, hogy a másodfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezés a Be. 615.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján joghatályos, a felülbírálat terjedelme a Be. 618. § szerint alakul. Álláspontja szerint az első és másodfokon eljáró bíróságok a bizonyítási eljárás lefolytatása során a büntetőeljárás szabályokat megtartották. Az első fokon megállapított, és a másodfokon kiegészített, illetve helyesbített tényállást teljesen megalapozottnak tartotta. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a tényállásból helyes következtetést vont le a vádlott bűnösségére, és nem tévedett a bűncselekmény minősítését illetően sem. Álláspontja szerint a büntetés kiszabása során a törvényszék az irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket teljeskörűen összegyűjtötte és rámutatott, hogy a sértetti közrehatást nyilvánvalóan enyhítő körülményként kell figyelembe venni. Kifejtette, hogy a törvényszék által kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma arányban áll a terhelt cselekményének társadalomra veszélyességével, az egynapi tétel összegének a törvényi minimumban történő megállapítása a terheltre nézve kifejezetten méltányos, mivel jövedelmi viszonyai ezt nem indokolják. Különösen nem tartotta indokoltnak a pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetés engedélyezését, mivel ez szerinté teljességgel kiüresíti a pénzbüntetés szankció jellegét, az ítélet egyéb rendelkezéseivel egyetértett. Indítványozta, hogy az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlott számára maximum négyhavi részletfizetést engedélyezzen, egyebekben a másodfokú ítéletet a büntetéskiszabási körülmények korrekcióját követően hagyja helyben.

[8] A védő a harmadfokú nyilvános ülésen tartott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában írtak figyelembevételét kérte a felülbírálat során azzal, hogy külön hangsúlyozta, hogy egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének a gondatlanság körében kifejtett álláspontjával. Kitért arra, hogy olyan élethelyzetben, amiben a vádlott volt, nem várható el tőle, hogy minden váratlan reakcióra kiterjedjen a gondolata. A célja a helyszín minél gyorsabb elhagyása volt és mivel nem volt megállapítható a vádlott és sértett távolsága, nem állapítható meg kétséget kizáróan a bűnössége sem. Másodlagosan az összes körülmény mérlegelésével a járművezetéstől eltiltás mellőzését kérte.

[9] A nyilvános ülésen az ügyész - fenntartva az átiratban írtakat - 2 tényre hívta fel a figyelmét: sértett1 sértett lábát zúzódás érte; így nem lehet elmondani, hogy kellő eltávolodás volt a sértett részéről a vádlotti gépkocsitól. Mindezekre tekintettel a törvényszéki határozatot és azt megalapozó vádlotti felelősség megállapítását megalapozottnak és helyesnek tartotta. A kiszabott pénzbüntetést méltányosnak tartotta, mely az alkalmazott 10 havi részlettel álláspontja szerint kellő visszatartó hatással nem bír. A járművezetéstől eltiltást a közlekedési

bűncselekményre tekintettel alkalmazandónak tartotta. A részletfizetés engedélyezésére vonatkozóan fenntartotta indítványát, hogy csupán 4 havi részletet engedélyezzen az ítéltábla a pénzbüntetés megfizetésére.

[10] A vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatában azzal védekezett, hogy arra, gondolt, hogy a sértett valamilyen tárgyért indult el az autója felé, őt nem kívánta megvárni, minél előbb el akarta hagyni a helyszínt. Hangsúlyozta, hogy már állt, amikor a sértett a kocsihoz ért.

[11] Tekintettel arra, hogy a másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék - az elsőfokú bíróság által közúti veszélyeztetés büntettének vádja alól felmentett – Terheltl vádlottat eltérő tényállás alapján bűnösnek mondta ki közúti veszélyeztetés büntetében (Btk. 234. § (1) bekezdés), a Be. 615. § (1) bekezdése, illetve a (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a joghatályos másodfellebbezés lehetősége.

[12] A felülbírálat kereteit a Be.618. § határozza meg, a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését és azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A harmadfokú bíróság figyelemmel volt a Be. 618. § (3) és Be.590. § (5) bekezdésére is, melyből következően a harmadfokú bíróság az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálja azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) és 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni; a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni; illetve a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezést, továbbá a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezést is.

[13] Mindezek alapján az ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdésre figyelemmel a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet, valamint az első- és másodfokú bíróság eljárását is, a Be. 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

[14] A felülbírálat során vizsgálta az ítéltábla, hogy az eljáró bíróságok megtartották-e az eljárási szabályokat, és azt is, hogy megalapozott-e a másodfokú bíróság ítélete, vizsgálta ezen túlmenően a bűnösség megállapításáról hozott döntést, a minősítést és a büntetés kiszabását is.

[15] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási törvény betartásával végezte el a bizonyítást, hallgatta ki a vádlottat, a tanúkat, a tárgyalás anyagává tette az ügyben releváns okiratokat, köztük a helyszínen fogatosított szemléről készült jegyzőkönyvet, de a bíróság maga is méréseket végzett a helyszínen. Az eljárásban részt vevő felek jogainak biztosítása mellett az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges valamennyi bizonyítékot a bizonyítás anyagává tette, majd mérlegeléssel hozott döntést elsőfokon az ügyben.

[16] Ezt követően a másodfokú bíróság az ügyet nyilvános ülésen bírálta el, melynek során a másodfokú bíróság is maradéktalanul betartotta a büntető perrendtartás szabályait, és a törvényesen lefolytatott eljárása eredményeként helytállóan rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, az általa lefolytatott bizonyítás törvényes volt a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás az első fokú eljárásban is már rendelkezésre álló bizonyítékokkal összeegyeztethető, a bizonyítás anyagának megfelel. Az ítéltábla sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan eljárási hibát, hiányosságot, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna.

[17] A harmadfokú bíróság a Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[18] A Be. 619. § (3) bekezdése szerint ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

[19] A fenti törvényi rendelkezések által meghatározott keretek között vizsgálta az ítéltábla a felmentésre irányuló másodfellebbezését, mely alappal nem foghatott helyt.

[20] A bizonyítást az elsőfokú bíróság teljeskörűen lefolytatta, a bizonyítékokat mérlegelte, majd az általa megállapított tényállást a törvényszék az ítéletének [10]-[11] bekezdéseiben pontosította, azonban még az így pontosított tényállás sem teljesen megalapozott.

[21] A másodfokú bíróság határozatának alapját képező tényállást az iratok alapján a Be. 619. § (3) bekezdésére tekintettel azt az ítéltábla a következőkkel egészíti ki:

Az elsőfokú ítélet [11] bekezdésében írt tényállást azzal egészíti ki, hogy a vádlott a KRESZ 3.§. rendelkezései mellett megszegte a 25.§ (5) és (6) bekezdését is, melyek szerint ha a jelzőtábla jelzéséből más nem következik, az úttest menetirány szerinti jobb és bal oldalát elválasztó járda mellett jobbról kell, egyéb helyen levő járda mellett jobbról és balról is szabad elhaladni, a járda, járda mellett, gyalogút, gyalog- és kerékpárút, kerékpárút, nyitott kerékpársáv és kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű szerkezeti eleme vagy rakománya ezek fölé nyúljon.

Az elsőfokú ítélet [11] bekezdésének alulról az 5. sorát azzal egészíti ki, hogy Terhelt1 vádlott utána szólt sértett1 sértettnek, aki emiatt fordult vissza a vádlott gépkocsija elé.

[22] A fenti kiegészítésekkel, melyet a rendelkezésre álló iratok alátámasztanak, a másodfokú bíróság határozatának alapját képező tényállás már teljes mértékig megalapozott,

a bizonyítás anyagának megfelelő, így a Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát e tényállásra alapította.

[23] A vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű. A bekövetkezett balesetért való büntetőjogi felelősséget ugyanis kivételesen a KRESZ-nek a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyeztető közlekedést előíró rendelkezése - a 3. § (1) bekezdés c) pontja - is megalapozhatja (BH2018. 104.) miként arra a törvényszék is helyesen mutatott rá, de a vádlott terhére további szabályszegés is megállapítható volt. A közúti veszélyeztetés büntetnének elkövetésekor a KRESZ szabályszegés szándékos, amely a vádlott terhére megállapítható, hiszen, ahogy a törvényszék is rámutatott a 3.§ (1) bekezdés c) pontban írt rendelkezéseket is megszegte, illetve vallomása szerint annyira el akart távozni a helyszínről, hogy a járdaszigetre felhajtást és a forgalommal szembeni közlekedést is meg kívánta valósítani. A közlekedési szabályok megszegésével a veszély objektív lehetősége fenn állt, különös tekintettel arra, hogy a vádlott sértettl után szólt, amelyből tudhatta, hogy az indulatos állapotban lévő sértettl nem hagyja annyiban, ami miatt számíthatnia kellett arra, hogy sértettl megtorpan, vagy visszafordul, ahogy törvényszék ítéletének [17] bekezdése azt kifejti. Megállapítható az is, hogy Terheltl vádlott közlekedési szabályt szegő magatartása és veszélyhelyzet között ok-okozati összefüggés fenn állt.

[24] Az első és másodfokú bíróságok között a cselekmény jogi értékelésében abban volt különbség, hogy míg az elsőfokú bíróság álláspontja szerint gondatlan volt a vádlott, a törvényszék álláspontja szerint eshetőleges szándék megállapítható a terhére. Mindkét bíróság szerint a vádlott felismerte magatartásának lehetséges következményét, vagyis a veszélyhelyzetet, de a járásbíróság szerint könnyelműen bízott annak elmaradásában, míg a másodfokú bíróság szerint abba belenyugodott.

[25] A vádlott magatartásának akarati oldalát vizsgálva megállapítható, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a törvényszék helyesen következtetett a vádlott szándékára, mert azzal, hogy a távolodó sértettl után szólt, számolnia kellett azzal, hogy ő megtorpan, vagy visszalép, így a vádlott ennek tudatában indította el a gépjárművét, szemben a forgalommal, záróvonalon, járdaszigeten át.

[26] Helyes tehát a törvényszék következtetése, mely szerint a vádlott magatartása belenyugó volt.

[27] A vádlott az általa vezetett gépkocsival nekiment sértettl lábának, aki ettől egyensúlyát veszítve (a tanúvallomások szerint) a motorháztetőre tenyerelt. A vádlott ezért alappal nem bízhatott abban, hogy a veszélyhelyzet nem következik be, és ezért nem megalapozott az elsőfokú ítélet [22] pontjában írt gondolatmenet, hogy a vádlott veszélyeztetés nélkül el tudott volna távozni a helyszínről, mert a bekövetkezett eredmény sem ezt igazolta.

[28] Helytálló az az ügyészi hivatkozás, hogy nem csak veszélyhelyzet de baleset is bekövetkezett. Az elsőfokú ítéletben hivatkozott ítéltáblai és Kúria eseti döntések nem hasonló közlekedési cselekménnyel kapcsolatosak, ezért nem irányadóak jelen eljárásban, ugyanakkor ahogy a törvényszék helyesen hivatkozott rá, a közúti veszélyeztetés büntette,

hivatkozta a bírói gyakorlatra és figyelemmel a Bkv.41. re eshetőleg szándékkal is elkövethető.

[29] Az ítéltábla mindezekre tekintettel osztotta a törvényszék álláspontját a tekintetben, hogy a vádlott eshetőleg szándékkal ugyan, de elkövette a közúti veszélyeztetés büntettét.

[30] A fentiekből következi, hogy a vádlott felmentésére irányuló védői fellebbezésben írtak alappal nem foghattak helyt A vádlott felmentésére nincs ok, a másodfokú bíróság indokolásával az ítéltábla egyetértett, megalapozott a bűnösség kérdésében hozott döntése. Helyes a vádlott terhére rótt bűncselekmény minősítése és megnevezése is.

[31] A büntetéskiszabási tényezőket a másodfokú bíróság maradéktalanul feltárta, az annyiban kellett korrigálni, hogy valóban nem súlyosító, hanem enyhítő körülmény a sértetti közrehatás.

[32] A harmadfokú bíróság vizsgálta a kiszabott pénzbüntetés és járművezetéstől eltiltás büntetés törvényességét is.

[33] Ennek során megállapította, hogy a kiszabott pénzbüntetés alkalmazása törvényes. Rámutat az ítéltábla arra, hogy az egy napi tételnek megfelelő összeg - ahogy erre a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott - nem áll arányban a vádlott jövedelmi-vagyoni viszonyaival, annak súlyosítására azonban a fellebbezés iránya miatt nem volt lehetőség.

[34] A pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetésről is a törvényeknek megfelelően rendelkezett a törvényszék, így annak megváltoztatására nem látott okot az ítéltábla.

[35] A járművezetéstől eltiltás alkalmazása tekintetében ugyanakkor nem osztotta a törvényszék álláspontját az ítéltábla.

[36] Rámutat az ítéltábla arra, hogy az a körülmény, hogy a vádlott nem ismerte be a bírósági eljárás során a bűnösségét, a terhére nem értékelhető, mert ilyen kötelezettsége a vádlottnak nincs.

[37] Ahogy arra a törvényszék helyesen hivatkozott, a közúti veszélyeztetés olyan jellegű bűncselekmény, amely rendszerint indokolja a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés alkalmazását, de az egyes cselekményeket és elkövetőket a bíróságnak a büntetés kiszabásakor külön külön kell értékelnie annak érdekében, hogy a kiszabott büntetés ne megtorló legyen és ne csak a generális, de a speciális büntetési céloknak is megfeleljen.

[38] A Btk. 55. § (1) bekezdés a) pontja alapján a járművezetéstől azt lehet eltiltani, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt.

[39] A járművezetéstől eltiltás alkalmazásainak szempontjait meghatározó 38/2008. BK. vélemény I./A.pontjában írtak szerint a járművezetéstől eltiltás Btk. 55. §-a (1) bekezdésének a) pontjára alapított alkalmazása a büntetéskiszabás céljának megvalósulása érdekében akkor indokolt, ha a közlekedési bűncselekmény elkövetési körülményeiből vagy az elkövető személyiségéből arra kell következtetni, hogy az elkövetőnek a közlekedésben járművezetőként való részvétele a közlekedés biztonságát, mások életét vagy testi épségét veszélyezteti.

[40] A vádlott terhére rótt bűncselekmény elkövetési körülményei, valamint a vádlott személyiségére és büntetlen előéletére figyelemmel nem vonható alappal következtetés arra, hogy a vádlott általánosságban veszélyt jelentene a közlekedés többi résztvevőjére, az ítéltábla álláspontja szerint a büntetési célok megvalósulásához nem szükséges eltiltás alkalmazása, a büntetési célok megvalósítását a pénzbüntetés a járművezetéstől eltiltás nélkül is megfelelően szolgálja. Mindezekre tekintettel az ítéltábla mellőzte a járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

[41] Az ítélet egyéb rendelkezései helyesek, ezért azokat a harmadfokú bíróság határozata nem érintette.

[42] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdése alapján részben - a joghátrány tekintetében - megváltoztatta, egyebekben a Be. 623. § alapján helybenhagyta azzal, hogy rögzítette a vádlott új állandó lakcímét.

[43] A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.617.§-ra figyelemmel a Be. 613.§ (1) bekezdésén és a Be. 574.§ (1) bekezdésén alapul.

Győr, 2023. március 28.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Szalaiiné dr. Joánovits Krisztina sk.
előadó bíró

Dr. Élő András sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Veszprémi Törvényszék 2022. november 14. napján kihirdetett 3.Bf.374/2022/6/II. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2023. március 28.

Dr. Széplaki László sk.

a tanács elnöke